

Ali odkupna cena lubadark odraža uporabnost njihovega lesa?

V zadnjih letih je sanitarna sečnja postala nekakšna stalnica ne samo pri nas, ampak v celotni osrednji Evropi. Zaradi velike količine posekanega lesa je cena upadla. A na ceno ne vpliva zgolj količina, temveč tudi kakovost lesa. Zaradi diskoloracije beljave oziroma pomodrelosti se les lubadark pri odkupu obravnava kot razvrednoten les. Cena takšnega sortimenta na kamionski cesti je lahko tudi do 40 % nižja od povprečne cene nepoškodovanega lesa. Raziskovalci so primerjali nekatere lastnosti pomodrelega in nepomodrelega lesa in ugotovili, da so mehanske lastnosti obeh zelo podobne, razlika je zgolj v hitrejšem vpijanju vode pri pomodrelem lesu. Les lubadark je torej manj primeren za uporabo na prostem, medtem ko je pri notranji uporabi popolnoma primerljiv z nepomodrelim. Pri tem se bo pri lastnikih gozdov pojavilo vprašanje, ali je prodajna cena polizdelkov iz pomodrelega lesa tudi nižja za do 40 %?

Od letošnjega septembra se bo bistveno povečala količina lesenih polizdelkov na Gomilskem. Tam naj bi namreč škotsko družinsko podjetje BSW Timber investiralo 40 milijonov evrov za izgradnjo trenutno največje žage v Sloveniji. S prihodom tujega vlagatelja na slovenski trg lesnopredelovalne industrije se pri številnih domačih žagarjih pojavlja zaskrbljenost glede njihovega lastnega obstoja in s tem ogroženosti več kot tisoč delovnih mest. Po podatkih Statističnega urada RS smo v letu 2016 v tujino prodali nekaj več kot tri milijone m³ okroglega lesa, ki ga kasneje v polizdelke predelajo tuje žage. Večino izvoženega lesa razrežejo v Avstriji, kjer imajo sodobno žagarsko tehnologijo, zaradi visoke učinkovitosti pa lahko za les ponudijo tudi višje odkupne cene. Podjetje BSW obljublja vzpostavitev primerljive sodobne žage, ki bo zaposlila 170 ljudi in bo sposobna na leto razrezati 300.000 m³ lesa, torej 10 % trenutnega izvoza. Zaradi sodobne tehnologije, nižjih transportnih stroškov ter cenejše delovne sile v Sloveniji bi moral BSW za les ponuditi odkupno ceno, ki bi bila vsaj primerljiva avstrijski in tako zmanjšati izvoz domačega lesa. Gradnja takšne žage bi morala torej bolj kot slovenske žagarje skrbeti tuje.

Intenziviranje sečnje, predvsem strojne, pogosto negativno vpliva na gozdna tla. Pri poškodbah tal govorimo predvsem o zbijanju, premeščanju in nastanku kolesnic. V drugem prispevku aktualne številke si preberite, kako je mogoče delno povečati odpornost gozdnih tal proti poškodbam in na podlagi katerega kazalnika bi bilo mogoče oceniti, katera rastišča so primernejša za strojno sečnjo in katera manj. V zadnjem prispevku strokovnega dela revije pa boste izvedeli, kdo je bil Josip Koller in kako pomemben je bil njegov prispevek za pogozdovanje takrat ogolelega Krasa.

Dr. Mitja SKUDNIK